

prima instanță: S. Papuha (Jud. Rîșcani, mun. Chișinău) dosarul nr. 3ra-743/17
instanța de apel: Iu. Cimpoi, N. Simciuc, L. Bulgac
(Curtea de Apel Chișinău)

ÎNCHEIERE

12 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de avocatul Angela Colțov în interesele recurenților Grabovskaia Raisa și Grabovschi Anton,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Grabovschi Anton și Grabovskaia Raisa împotriva lui Grabovschi Roman, Grabovschi Anfisa, intervenienți accesorii Oficiul Cadastral Teritorial mun. Chișinău, filiala ÎS „Cadastru”, notarul public Lupașcu Eugenia și Mardari Maria, cu privire la contestarea în parte a actelor juridice privind moștenirea bunurilor imobile rămase după decesul părinților săi, rectificarea datelor în Registrul bunurilor imobile, precum și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de avocatul Colțov Angela, în interesele lui Grabovschi Anton și Grabovskaia Raisa, casată hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 27 aprilie 2015 cu emiterea unei noi hotărîri

c o n s t a ț ă :

Reclamanții Anton Grabovschi și Raisa Grabovskaia s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Grabovschi Roman, Grabovschi Anfisa, intervenienți accesorii Oficiul Cadastral Teritorial mun. Chișinău, filiala ÎS „Cadastru”, notarul public Lupașcu Eugenia și Mardari Maria și ulterior concretizându-și cerințele din acțiune (f.d. 176-178), au solicitat:

- recunoașterea ilegalității refuzurilor ÎS „Cadastru” din 18.06.2009 și din 21.02.2008 privind rectificarea datelor în Registrul bunurilor imobile nr. 010040518101, în corespundere cu hotărîrea Judecătoriei raionului Frunze or. Chișinău din 10.12.1969;

- recunoașterea ca fiind ilegale acțiunile OCT Chișinău privind determinarea în cote-părți ideale proprietatea personală a lui Bronislav Grabovschi și Nazarova (Grabovschi) Maria, în casa de locuit individuală din str. Grățiești 45, mun. Chișinău, nr. cadastral 010040518101, atribuită în natură în urma partajării, conform hotărîrii Judecătoriei Frunze or. Chișinău din 10.12.1969.

- recunoașterea nulității certificatului de moștenitor legal nr. 2759 eliberat la data de 03.04.2007 de către notarul privat Eugenia Lupașcu pe numele lui Roman Grabovschi, prin care a fost recunoscut proprietar asupra 1/3 cotă-parte din casa de locuit situată pe str. Grățiești nr. 45, mun. Chișinău, nr. Cadastral 010040518101, rămasă după decesul tatălui Grabovski Nicolai;

- recunoașterea nulității în parte a certificatului de moștenitor legal nr. 1/2 - 615 eliberat la data de 14.07.1981 de către notarul M. Borimscaia pe numele lui Anton Grabovschi și anume în partea prin care a fost recunoscut proprietar asupra 1/3 cotă-parte din casa de locuit individuală situată în mun. Chișinău, str. Grătiești nr. 45, rămasă după decesul tatălui Bronislav Grabovschi, nr. cadastral 010040518101;

- recunoașterea nulității în parte a certificatului de moștenitor legal nr. 1-2039 eliberat la data de 12.11.1986 de către notarul Maria Mardari pe numele lui Pavel Grabovschi și Nicolai Grabovski și anume în partea prin care aceștia au fost recunoscuți proprietari asupra 2/3 cote-părți din casa de locuit situată în mun. Chișinău, str. Grătiești nr. 45, rămasă după decesul mamei Maria Nazarova, cu radierea din Registrul bunurilor imobile nr. 010040518101,

- recunoașterea după Anton Grabovschi a dreptului de proprietate prin moștenire legală asupra averii rămase după decesul lui Bronislav Grabovschi și anume asupra camerei locative nr. 1, a încăperii nr. 2, nr. 3, situate în casa individuală de locuit din str. Grătiești nr. 45, mun. Chișinău, nr. cadastral 010040518101, conform planului, izolate prin astuparea ușii de trecere din camera nr. 3 în camera nr. 4.

- recunoașterea după Pavel Grabovschi, în baza certificatului de moștenitor legal nr. 1-2039 eliberat la data de 12.11.1986 de notarul M. Mardari, în urma decesului mamei Nazarova Maria și prin acceptarea succesiunii în fapt după decesul fratelui Nicolai Grabovski, decedat la 16.09.2000, dreptul de proprietate asupra averii succesoriale și anume asupra camerelor nr. 4, 6, 7, 8 și 9 conform planului, izolate prin astuparea ușii de trecere din camera nr. 3 în camera nr. 4, situate în casa individuală de locuit din str. Grătiești nr. 45, mun. Chișinău, nr. cadastral 010040518101

- efectuarea rectificărilor și înregistrarea drepturilor în Registrul bunurilor imobile;

- încasarea de la Roman Grabovschi, Anfisa Grabovschi și ÎS „Cadastru” în mod solidar în beneficiul lui Anton Grabovschi și Raisa Grabovskaia a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, Bronislav (Boris) Grabovschi și Maria Nazarova (Grabovschi) au încheiat căsătoria la data de 12.12.1948. Din căsătorie s-au născut fiii: Anton, Pavel și Nicolai. În timpul căsătoriei, părinții reclamantilor au dobândit și respectiv, dețineau dreptul de proprietate asupra casei de locuit din str. Grătiești nr. 45, mun. Chișinău.

Menționează că, la 10 decembrie 1969 prin hotărârea Judecătoriei rl. Lenin din Chișinău, căsătoria între Bronislav Grabovschi și Maria Grabovschi a fost desfăcută.

Susține că, pe lângă examinarea cerințelor privind încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori și partajarea averii comune în devălmășie, instanța de judecată a partajat în natură și imobilul menționat supra, prin care a dispus transmiterea în natură Mariei Grabovschi camerele nr. 4, nr. 6 și nr. 7 din casa din str. Grătiești nr. 45, Chișinău și lui Bronislav Grabovschi camerele nr. 1, nr. 2 și nr. 3 din același imobil, conform planului, iar în scopul izolării părților s-a dispus

stoparea intrărilor dintre camerele nr. 3 și nr. 4. Hotărîrea dată a intrat în vigoare la 07.01.1970 și a fost înregistrată la Biroul de Inventariere Tehnică la 15.04.1970. Deci, prin hotărîrea judecătorească irevocabilă din anul 1970 s-au format două bunuri imobile separate, constituite din încăperile concrete, conform planului din dosarul de inventariere tehnică după situația din 10.12.1969.

Afirmă reclamantii că, despre faptul partajării în natură a casei de locuit au aflat numai în timpul apariției litigiului intentat la acțiunea lui Roman Grabovschi.

Precizează reclamantii că, la data de 14.07.1981 de către notarul M. Borimscaia a fost eliberat Certificatul de moștenitor legal nr. 1/2 - 615, prin care Anton Grabovschi, în baza cererilor de refuz privind acceptarea moștenirii din partea fraților Pavel și Nicolai în favoarea lui Anton Grabovschi, a fost recunoscut ca moștenitor legal asupra averii rămase după decesul tatălui și anume asupra 1/3 cotă-parte a casei de locuit situată în mun. Chișinău, str. Grățiești nr. 45, cu suprafața totală de 94,8 m², inclusiv cea locativă de 68,1 m², două garduri, veceu și poartă, amplasate pe lotul de pământ cu suprafața de 600 m².

Menționează reclamantii că, la data de 23.11.1971 în baza hotărîrii Comitetului Executiv raional Frunze din mun. Chișinău nr. 5/174, proces-verbal nr. 28, după mama reclamantilor Maria Țîmbaliuc (Grabovschi) a fost recunoscut dreptul de proprietate asupra coridorului - construcția nr. 8 cu suprafața de 5,2 m² și a bucătăriei - încăperea nr. 9 cu suprafața de 7,7 m², construite de aceasta și partajate în natură prin hotărîrea judecătorească din 10.12.1969. Adică, bunul său imobil l-a îmbunătățit și l-a lărgit cu încăperi adăugătoare.

Indică reclamantii că, la data de 07.06.1983 mama reclamantilor Maria Nazarova a decedat, iar la data de 12.11.1986 de către notarul Maria Mardari a fost eliberat un Certificat de moștenitor legal nr. 1-2039, prin care reclamantii Pavel Grabovschi și Nicolai Grabovski au fost recunoscuți ca moștenitori legali asupra averii rămase după decesul mamei Maria Nazarova și anume asupra 2/3 cote-părți din casa de locuit cu suprafața totală 94,8 m², inclusiv încăperea locativă de 68,1 m², situată în mun. Chișinău, str. Grățiești nr. 45 pe un lot de pământ cu suprafața de 600 m² cu două garduri, două veceuri și poartă.

Precizează reclamantii că, notarul n-a stabilit cotele-părți între moștenitorii legali din averea moștenită, deoarece averea succesorală rămasă după decesul Mariei Nazarova era constituită din bun imobil separat compus din încăperile concrete.

Suștin reclamantii că, la 16.12.2000 a decedat fratele reclamantilor Nicolai Grabovski, iar din acel moment și pînă la apariția lui Roman Grabovschi reclamantul Pavel Grabovschi a intrat, în fapt, în posesia averii rămase după decesul fratelui Nicolai. Mai mult, nici Roman Grabovschi și nici fiica decedatului - Anfisa Grabovschi, timp de șapte ani nu au vizitat casa din litigiu.

Pe parcursul examinării cauzei, a fost primită spre examinare și cererea de concretizare a cerințelor, în care reclamantii au indicat că în luna octombrie a anului 2007 au fost citați în Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău pe o cauză civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Roman Grabovschi. Prin acțiunea dată, acesta a solicitat stabilirea în natură a încăperilor concrete din casa de locuit din str. Grățiești, 45, mun. Chișinău. Deci, anume la data 03 aprilie 2007 reclamantii au

cunoscut despre faptul că Roman Grabovschi, prin Certificatul de moștenitor legal nr. 2759, a fost recunoscut proprietar asupra averii succesorală rămasă după decesul tatălui Nicolai Grabovschi și anume asupra 1/3 cotă-parte din casa de locuit din str. Grătiești, 45, mun. Chișinău.

Mai invocă reclamantii faptul că, Roman Grabovschi a obținut de la notar certificatul de moștenitor legal prezentînd o hotărîre a judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 15.02.2007 nr. 2-786/07, prin care instanța de judecată a admis acțiunea și l-a restabilit pe Roman Grabovschi în termenul de primire a moștenirii legale lăsate după decesul tatălui Grabovski Nicolai, decedat la 16.09.2000.

De asemenea, reclamantii indică că nu au cunoscut nici despre faptul că, Anfisa Grabovschi s-a refuzat de la cota sa din averea succesorală în folosul lui Roman Grabovschi în baza unei cereri. Reclamantii, ne fiind de acord cu hotărîrea judecătorească din 15.02.2007, au contestat-o cu cerere de revizuire, care a fost admisă și a fost casată hotărîrea judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 15.02.2007. Însă, acțiunea lui Roman Grabovschi privind stabilirea faptului acceptării în fapt succesiunii rămase după decesul tatălui Nicolai Grabovski a fost conexată la pretențiile din procesul civil respectiv.

Precizează reclamantii că, prin hotărîrea instanței de judecată din 10.12.1969, încăperile din casa de locuit din str. Grătiești nr. 45, mun. Chișinău, au fost partajate, însă din motive necunoscute reclamantilor de către organul cadastral nu a fost înregistrat partajul imobilului în natură. La data de 06.02.2008 în adresa Oficiului Cadastral Teritorial mun. Chișinău, filiala ÎS „Cadastru” au depus cererea nr. 12, prin care au solicitat înregistrarea hotărîrii Judecătoriei raionului Frunze mun. Chișinău din 10.12.1969. La 21 februarie 2008 OCT mun. Chișinău a expediat reclamantilor răspunsul cu numărul 01/16-313 în care s-a indicat că dreptul de proprietate asupra imobilului nominalizat deja este înregistrat la OCT mun. Chișinău, filiala ÎS „Cadastru” pe numele lui Grabovschi Pavel, Grabovschi Anton, Grabovschi Roman, care dețin câte 1/3 cotă-parte, în baza certificatelor de moștenitori legali.

La 28.02.2008 reclamantii au înaintat la ÎS „Cadastru” o cerere prealabilă înregistrată cu nr. C-108, solicitînd admiterea cererii anterior depuse la OCT Chișinău, însă la cererea dată reclamantii nu au primit nici un răspuns, ceea ce presupune că a fost lăsată fără examinare.

La data de 18 mai 2009 reprezentantul reclamantilor s-a adresat ÎS „Cadastru” cu cererea nr. 207, solicitînd informații despre temeiurile înregistrării dreptului de proprietate a lui Bronislav Grabovschi și Maria Nazarova (Grabovschi) în cote-părți. La 18 iunie 2009 ÎS „Cadastru” prin răspunsul nr. 0107/271/2070 a comunicat că, hotărîrea judecătoriei raionului Frunze din 10.12.1969 a fost înregistrată la Biroul de Inventariere Tehnică la data de 15.04.1970. De asemenea, în răspunsul dat s-a menționat și faptul că, în hotărîrea judecătorească din 10.12.1969 prin care s-a dispus partajarea în natură a încăperilor din casa litigioasă, s-a efectuat în baza la „două variante posibile de împărțire, prima variantă constituie 1/3 și 2/3 cote-părți, cealaltă variantă a fost de a atribui câte 1/2 cotă-parte fiecăruia dintre proprietari. Instanța de judecată a împărțit imobilul conform primei variante,

iar la înregistrare încă la data de 15.06.1970 la Biroul de Inventariere Tehnică au fost arătate cotele de 2/3 pentru Grabovscaia Maria și 1/3 pentru Grabovschi Boris.

Consideră reclamanții că aceste concluzii și constatări de fapt, invocate de ÎS „Cadastru” probează că organul de stat nu a executat hotărîrea judecătorească definitivă, depășind atribuțiile sale și în realitate lipsind persoanele fizice de dreptul lor de proprietate asupra imobilului din litigiu.

Ulterior, în temeiul argumentelor invocate în cererea de chemare în judecată și cea concretizată, reclamanții au înaintat repetat cerere de concretizare a cerințelor, completându-le cu cerința privind încasarea de la Roman Grabovschi, Anfisa Grabovschi și ÎS „Cadastru” în beneficul Raisei Grabovskaia cheltuielile de judecată suportate. (f.d. 176-178, vol. I).

Prin hotărîrea din 27 aprilie 2015 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Grabovskaia Raisa și Grabovschi Anton.

Prin decizia din 13 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Grabovskaia Raisa și Grabovschi Anton și s-a menținut hotărîrea primei instanțe.

La data de 08 iulie 2016 avocatul Colțov Angela, în interesele lui Grabovschi Anton și Grabovskaia Raisa, a declarat recurs împotriva deciziei din 13 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitînd casarea acesteia.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 05 octombrie 2016 a fost admis recursul declarat de avocatul Colțov Angela, în interesele lui Grabovschi Anton și Grabovskaia Raisa, casată decizia din 13 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău cu remiterea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2016 a fost admis apelul declarat de avocatul Colțov Angela, în interesele lui Grabovschi Anton și Grabovskaia Raisa, casată hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 27 aprilie 2015 cu emiterea unei noi hotărîri, prin care a fost respins cererea privind repunerea în termen a lui Grabovschi Anton și Grabovskaia Raisa și respinse ca tardive cerințele privind recunoașterea ca ilegale a refuzurilor ÎS „Cadastru” din 18.06.2009 și a organului Cadastral teritorial Chișinău din 21.02.2008 privind rectificarea datelor din registrul bunurilor imobile, recunoașterea nulității parțiale a certificatului de moștenitor legal eliberat la 14.07.1981 pe numele lui Grabovschi Anton, recunoașterea nulității parțiale a certificatului de moștenitor legal eliberat la 12.11.1986 pe numele lui Grabovschi Pavel și Grabovski Nicolai. Au fost respinse ca neîntemeiate cerințele privind recunoașterea ilegalității acțiunilor organului cadastral privind determinarea în cote-părți ideale a proprietății personale a lui Grabovschi Bronislav și Grabovschi Maria, recunoașterea nulității certificatului de moștenitor legal eliberat la 03.04.2007 pe numele lui Grabovschi Roman, recunoașterea după Grabovschi Anton a dreptului de proprietate asupra camerelor 1, 2 și 3 din casa de locuit din mun. Chișinău, str. Grățiești, 45; recunoașterea după Grabovskaia Raisa, succesoare în drepturi a lui Grabovschi Pavel, a dreptului de proprietate asupra camerelor 4, 6, 7, 8, 9 din casa de locuit din mun. Chișinău, str. Grățiești, 45.

Privind cererea de repunere în termen, instanța de apel a menționat că în ședința instanței de apel avocatul Colțov Angela, care acționează în interesul ambilor reclamânți Grabovschi Anton și Grabovskaia Raisa, a invocat că s-a solicitat repunerea în termen a acțiunii pe toate cerințele din acțiune.

Totodată, reieșind din cerințele formulate în acțiune, instanța de apel a constatat că doar referitor la pretențiile ce țin de recunoașterea ca ilegale a refuzurilor ÎS „Cadastru” din 18.06.2009 și a organului Cadastral teritorial Chișinău din 21.02.2008 privind rectificarea datelor din Registrul bunurilor imobile, precum și recunoașterea nulității parțiale a certificatului de moștenitor legal eliberat la 14.07.1981 pe numele lui Grabovschi Anton și a certificatului de moștenitor legal eliberat la 12.11.1986 pe numele lui Grabovschi Pavel și Grabovski Nicolai urmează a fi examinate în aspectul încălcării termenului de prescripție.

Instanța de apel a stabilit că reieșind din prevederile Legii contenciosului administrativ, reclamânții urmau să conteste refuzurile în termen de 30 de zile de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă, lucru care nu l-au făcut, cerințele privind recunoașterea ca ilegale a refuzurilor ÎS „Cadastru” din 18.06.2009 și a organului Cadastral teritorial Chișinău din 21.02.2008 fiind formulate prin cererea de concretizare a cerințelor abia la 08.11.2010.

În consecință, instanța de apel a considerat că cererea privind repunerea în termen urmează a fi respinsă, deoarece reclamânții-apelanți nu au motivat în nici un fel omiterea termenului și nu au anexat probe ce ar dovedi imposibilitatea adresării în instanța de judecată în termen.

În susținerea tardivității cerinței privind recunoașterea nulității parțiale a certificatului de moștenitor legal eliberat la 14.07.1981 pe numele lui Grabovschi Anton și a certificatului de moștenitor legal eliberat la 12.11.1986 pe numele lui Grabovschi Pavel și Grabovski Nicolai, instanța de apel a reținut că în conformitate cu prevederile art. 74 Cod civil (red. anului 1964), termenul general pentru apărarea printr-o acțiune a drepturilor încălcate a unei persoane (prescripția) este de 3 ani, iar art. 79 Cod civil prevedea că, prescripția începe să curgă din ziua în care s-a născut dreptul la acțiune. Dreptul la acțiune se naște din ziua când persoana a aflat sau trebuia să afle, că i-a fost încălcat un drept.

Instanța de apel a invocat în acest sens că materialele dosarului atestă cu certitudine că despre hotărârea Judecătoriei Frunze, or. Chișinău din 10.12.1969, prin care s-a partajat între părinții lor casa de locuit din str. Grățiești, 45, Grabovschi Anton a cunoscut cel puțin la 21.07.1978, or la cererea lui la data de 21.07.1978 de către BIT i s-a eliberat un certificat în care se menționează, că dreptul de proprietate după tatăl său decedat Grabovschi Boris în mărime de 1/3 cotă-parte este înregistrat în baza hotărârii judecătorești Frunze, or. Chișinău. De asemenea, și lui Grabovski Nicolai, la data de 12.06.1981 i s-a eliberat un certificat asemănător, certificate care au fost eliberate pentru prezentarea notarului întru eliberarea certificatului de moștenitor legal la data de 14.07.1981 pe numele lui Grabovschi Anton asupra averii rămase după decesul tatălui său Grabovschi Bronislav, în rezultatul renunțării celorlalți doi moștenitori legali Grabovski Nicolai și Grabovschi Pavel de la moștenire în favoarea lui Grabovschi Anton.

Totodată, instanța de apel a considerat că celelalte cerințe din acțiune și anume cu privire la recunoașterea ilegalității acțiunilor organului cadastral privind determinarea în cote-părți ideale a proprietății personale a lui Grabovschi Bronislav și Grabovschi Maria; recunoașterea nulității certificatului de moștenitor legal eliberat la 03.04.2007 pe numele lui Grabovschi Roman; recunoașterea după Grabovschi Anton a dreptului de proprietate asupra camerelor 1, 2 și 3 din casa de locuit din mun. Chișinău, str. Grățiești, 45; recunoașterea după Grabovskaia Raisa, succesoare în drepturi a lui Grabovschi Pavel, a dreptului de proprietate asupra camerelor 4, 6, 7, 8, 9 din casa de locuit din mun. Chișinău, str. Grățiești, 45 urmează a fi respinse ca neîntemeiate.

Colegiul civil consideră că nu sunt temeiuri de recunoaștere a ilegalității acțiunilor organului cadastral privind determinarea casei de locuit din str. Grățiești 45, mun. Chișinău în cote-părți ideale.

Instanța a considera ca fiind lipsită de temei și cerința reclamanților privind recunoașterea nulității certificatului de moștenitor legal eliberat la 03.04.2007 pe numele lui Grabovschi Roman, or acesta a fost eliberat de notar cu respectarea condițiilor legii, după prezentarea de către Grabovschi Roman a documentelor necesare, inclusiv a hotărârii Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 15.02.2007 prin care i s-a prelungit termenul de acceptare a succesiunii rămase după decesul tatălui său Grabovski Nicolai.

În consecință, instanța de apel a respins ca fiind lipsite de temei legal și cerințele subsecvente privind recunoașterea după Grabovschi Anton a dreptului de proprietate asupra camerelor 1, 2 și 3 din casa de locuit din mun. Chișinău, str. Grățiești, 45; recunoașterea după Grabovskaia Raisa, succesoare în drepturi a lui Grabovschi Pavel, a dreptului de proprietate asupra camerelor 4, 6, 7, 8, 9 din casa de locuit din mun. Chișinău, str. Grățiești, 45, atâta timp cât în Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate asupra imobilului în litigiu este înregistrat pe cote-părți, dar nu asupra unor încăperi izolate, cu atât mai mult că și Grabovschi Roman la moment este proprietar al cotei-părți ce i-a aparținut tatălui său.

La data de 13 martie 2017 avocatul Angela Colțov în interesele recurenților Grabovskaia Raisa și Grabovschi Anton a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea decizie instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care a admite acțiunea.

În motivarea recursului recurentul a invocat că instanța de apel s-a pronunțat asupra pretențiilor inexistente și a omis examinarea și pronunțarea asupra tuturor pretențiilor reclamanților.

Cum a menționat instanța de fond, atît și instanța de apel, reclamanții au concretizat pretențiile sale din acțiune care în final au fost formulate printr-o cerere anexată la materialele pricinii. Astfel, la momentul examinării pricinii în fond și pronunțării hotărârii, precum și deciziei instanței de apel, nu exista pretenția cu privire la repunerea în termen. Prin urmare, instanța de apel ilegal s-a pronunțat asupra unei cerințe care nu era înaintată de reclamanți.

Susține că instanța de apel s-a pronunțat asupra cerinței cu privire la recunoașterea după Raisa Grabovskaia, succesorul în drepturi a lui Pavel Grabovschi, a dreptului de proprietate asupra camerelor 4,6,7,8,9 din casa de locuit

din mun. Chişinău, str. Grătieşti, 45, însă o astfel de pretenţie nu exista. Raisa Grabovskaia este succesorul în drepturi al reclamantului Pavel Grabovschi, ieşit din procesul civil început din cauza decesului. Mult mai mult, prin actele prezentate instanţei, la examinarea chestiunii succesiunii procesuale după decesul reclamantului Grabovschi Pavel, a fost demonstrat, că este deschis dosarul succesoral în cadrul căruia Raisa Grabovskaia şi urmează, alături cu alţi moştenitori legali existenţi, să rezolve toate întrebările legate de acceptarea succesiunii asupra bunurilor rămase după decesul lui Pavel Grabovschi.

Instanţa de apel nu s-a expus asupra pretenţiilor reclamanţilor cu privire la aprecierea hotărîrii instanţei ca drept temei pentru înregistrarea modificărilor în registrul cadastral, atît şi asupra pretenţiilor cu privire la încasarea compensaţiei pentru cheltuielile de judecată suportate de reclamanţi.

Menţionează că instanţa de apel, admitînd apelul reclamanţilor, casînd hotărîrea instanţei de fond, prin care acţiunea a fost respinsă ca neîntemeiată şi pronunţînd o nouă hotărîre prin care o parte din pretenţiile reclamanţilor şi celor inexistente le-a respins ca fiind tardive, iar altă parte ca fiind neîntemeiate, a încălcat principiul neagravării situaţiei în propriul recurs.

După recurenţi, dînşii au respectat prevederile Legii contenciosului administrativ, contestînd în instanţa de judecată în termen refuzurile organului cadastral de a înregistra drepturile de proprietate asupra imobilului din str. Grătieşti. 45. mun. Chişinău în corespundere cu hotărîrea Judecătoriei raionului Frunze or. Chişinău din 10 decembrie 1969.

În opinia recurenţilor, nu au omis nici termenul adresării în instanţă de judecată cu privire la nulitatea absolută în parte a unor acte juridice - certificatelor de moştenitor legal eliberate pe numele lui Anton Grabovschi, Pavel Grabovschi şi Nicolai Grabovski după decesul părinţilor acestora. Instanţele nu au dat nici o apreciere probelor aduse în acest sens.

Motivele respingerii cerinţelor reclamanţilor cu privire la contestarea certificatelor de moştenitor legal, în parte ce ţine de moştenirea bunurilor imobile în cote-părţi, sunt declarative şi netemeinice.

Instanţa de apel a ignorat, dar nici nu s-a expus în vederea respingerii sau altei aprecieri prevederilor art. 122 din Codul civil (în redacţia an. 1964), prevederilor art. 59 alin. (1) al Legii nr. 1543 din 25.02.1998 cadastrului bunurilor imobile. Faptul că reclamaţii s-au încadrat în termenul legal de contestare actelor juridice - certificatelor de moştenitor legal nr. 1/-2039 şi nr.1/2-615, solicitînd recunoaşterea nulităţii absolute a acestora în parte, se confirmă prin probe prezentate precum că cu hotărîrea Judecătoriei raionului Frunze or. Chişinău din 10.12.1969 ei au cunoscut numai în perioada octombrie 2007 - februarie 2008, făcînd acţiunile necesare după ce au fost chemaţi în judecată la acţiunea lui Roman Grabovschi.

Recurenţii consideră ca fiind declarative argumentele instanţei de apel, precum că reclamanţii cunoşteau despre existenţa acestei hotărîri încă din momentul obţinerii certificatelor de moştenitor legal după decesul părinţilor săi.

Recurenţii neagă argumentele instanţei de apel, precum că certificatul de moştenitor legal eliberat pe numele lui Roman Grabovschi nu poate fi anulat, din motiv că cerinţa acestuia cu privire la prelungirea termenului acceptării succesiunii

după decesul tatălui Nicolai Grabovski încă nu este examinată și nu este emisă cu o hotărâre irevocabilă în acest sens.

În opinia recurenților, în instanța de fond și de apel urmau se aplice prevederile legislației care stipulează nulitatea actului juridic subsecvent - Certificatului de moștenitor legal pe numele lui Roman Grabovschi, ca urmare a anulării actului juridic inițial - hotărârii Judecătorei Rîșcani. mun. Chișinău din 15.02.2007 prin care a fost obținut dreptul prelungirii termenului acceptării succesiunii.

În final, menționează că instanța de apel la rejudecarea pricinii în ordine de apel, nu a executat corect și pe deplin indicațiile instanței de recurs date în decizia din 05 octombrie 2016 și anume nu a ținut cont de cele indicate, nu a verificat și alte circumstanțe ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurenților copia deciziei integrale, însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia, din care considerente recursul declarat la data 13 martie 2017 se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de avocatul Angela Colțov în interesele recurenților Grabovskaia Raisa și Grabovschi Anton în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Angela Colțov în interesele recurenților Grabovskaia Raisa și Grabovschi Anton nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de avocatul Angela Colțov în interesele recurenților Grabovskaia Raisa și Grabovschi Anton.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de avocatul Angela Colțov în interesele recurenților Grabovskaia Raisa și Grabovschi Anton se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru